

Entrevista a Miquel Àngel Riera, Premi Nacional de Narrativa Catalana

Dissabte passat, fou un dia especialment assenyalat per a Miquel Àngel Riera. L'autor manacorí, que ja havia obtingut premis de tanta resonància dins els Països Catalans com el Sant Jordi i el Serra D'Or, de la crítica, va ser guardonat amb el premi Nacional de Narrativa Catalana, per la seva darrera novel·la que ha publicat: "L'endemà de mai", que sortí al mercat els darrers dies de l'any passat. Aquest llibre, com possiblement ja ho saben els lectors, és el darrer d'una trilogia començada amb "Fuita i martiri de St. Andreu Milà", "Morir quan cal" i ara, "L'endemà de mai".

- Com te n'adones del premi i quina ha estat la teva reacció?

- Vaig saber la notícia perquè la donaren per Televisió, al darrer telediari de dissabte nit. A partir d'aquell moment hi va haver un encadenament de telefonades de felicitació. Més tard em telefonaren de TVE i me digueren que passarien la filmació feta sobre la meua persona i el meu entorn dimarts, dia 27.

Per part meua hi va haver una sorpresa total; m'havia fet sempre molta enveja la gent que aconseguia aquest premi, però ni tan sols havia pensat en la possibilitat de què me toqués a mi. Vaig tenir una alegria infinita, però asserenada; no vaig pegar bots. El millor de tot és que per tenir aquest galardó no has de passar per un concurs.

- Ha arribat ja en Miquel Àngel allà on ell volia?

- A on consider que he arribat és a un lloc de responsabilitat i compromís, que m'obliguen a fer les coses ben fetes. El Premi no millora l'obra feta. El fonamental està en l'obra i no en el premi.

- T'ocupa més la novel·la que la poesia?

- Indiscutiblement, ocupa molt més la narrativa. Un llibre de poemes, quan he ma-

durat el contingut, l'escriu d'una tirada en pocs dies. Esper a estar en una espècie d'estat de gràcia i els acab de pressa.

- On és la diferència bàsica entre

una i l'altra?

- Dins la narrativa, empres les paraules de tal manera que la suma dels seus significats donen un resultat conseqüent; en prosa, 2 més 2, és correcte que facin quatre. En poesia no ocorre la mateixa cosa; s'ha d'utilitzar la paraula i el concepte amb una intensitat i amb uns propòsits distints, de forma que se logri que, seguint el mateix exemple, 2 més 2, com a mínim sumin 5. La poesia és indefinible. L'únic que feim són aproximacions.

- Creus que la gent llegeix poesia? Entenen poesia la majoria dels que la llegeixen?

- Per llegir poesia es necessita un aprenentatge, ja que s'utilitza un llenguatge molt condensat; i això xoca naturalment amb la receptivitat d'un lector mitjà, ja que aquest normalment està subvertit, en el sentit de què ell sí utilitza el llenguatge en comptes de meres aproximacions, perquè la utilització col·loquial ho duu així, donat que els resultats expressius dins el col·loqui normal, resulten més o manco suficients. La poesia és allà on conflueix la quinta essència del llenguatge. La seva lectura exigeix una gimnàstica mental.

- Què és "L'endemà de mai"? En què està basat?

- Està basat en la ressonància que va deixar dins jo la història que se conta a "Morir quan cal". Aquesta acaba precisament amb la mort per suïcidi d'un fill únic d'un matrimoni estabilitzat i ben avingut, dins el qual, un aconyiment així havia de provocar un cataclisme a tots els nivells. L'endemà de mai és el resultat de la investigació dels matisos i dimensió d'aquest cataclisme. És, per tant, la història de l'esbucament total de la família, una vegada mort el fill.

- T'ha ajudat a aconseguir aquest premi tan important, el llenguatge tan cuidat i fins i tot catalanitzat que empres?

- Jo crec que m'ha ajudat molt un llenguatge molt cuidat; l'estil ha d'haver estat un factor que

s'ha valorat positivament, i això és una cosa que me satisfà extraordinàriament, no just pel que podria significar de què jo escrigui bé -cosa que sempre és relatiu, perquè ho podria fer millor- sinó perquè suposa i demostra que enmig d'un món a on durant molts anys s'ha vingut fent, d'una forma que consider subversiva, l'apologia de les coses mal fetes (pintures, obres literàries, arquitectures, composicions musicals, etc.), a mi me resulta altament reconfortant i esperançador que un grup d'experts que hem de considerar exigents, s'hagin fixat precisament en una obra que se caracteritza per estar molt treballada i per no donar-se al públic a mig fer.

- Saps que a partir d'aquest moment hauràs de sofrir l'enveja dels qui no perdonen el triomf extern?

- Cap d'aquests llibres ni cap d'aquests premis els he escrit o guanyat contra ningú, sinó a favor de tothom. Si hi ha qualquè que, de la forma que tu preveus, en treu aquestes altres conseqüències, jo el perdono, però que se quedi allà on està amb la seva desgràcia.

- Et consideres un escriptor amb missatge?

- Abans de contestar-te, vull aclarir una cosa: no estic massa segur de ser un escriptor. Per a mi la paraula escriptor, encara que gramaticalment se la consideri un substantiu, per a mi, dic, no és un substantiu, sinó un adjectiu. I això

"A on consider que he arribat és a un lloc de responsabilitat i compromís, que m'obliguen a fer les coses ben fetes. El Premi no millora l'obra feta. El fonamental està en l'obra i no en el premi"

és així, perquè si a un home que contra la terra, amb tota propietat el podem considerar conrador, i a un que juga a futbol el podem considerar futbolista; si a un que fa política el podem considerar amb tota propietat un polític, a ningú se'l pot considerar escriptor pel simple fet de què escrigui. Per a mi, escriptor s'ho és a partir del punt en què s'obtenen ja uns determinats nivells de categoria. És per això que jo -tot i que veng escrivint de tota la meua vida- no cometré la petulància de dir que som un escriptor. I si ho som, vull que siguin els altres els que ho diguin, i no en base al simple fet de què escrivint obtengui uns determinats resultats.

Quant a la segona part de la teua pregunta, crec que sí, intent donar un missatge, que els meus escrits n'estan

plens, però no te sabria dir quin és. La dificultat està en la convivència humana, establir una preocupació damunt aquesta problemàtica.

- T'ha ajudat algú a pujar allà on ets?

- No. No he tengut la sort mai de tenir un mestratge. Hi ha gent que, d'alguna manera, m'ha enriquit amb la seva lectura.

- Existeix un paral·lelisme entre la teua obra i la de qualque autor determinat, quant a la preocupació per la convivència?

- Jo crec que aquest és un problema que preocupa a qualsevol ser humà conscient, i molt especialment a totes les religions del món. Des d'aquest aspecte, ha d'existir un paral·lelisme amb tots els escriptors seriosos i, des de la meua condició de persona en el fons molt re-

ligiosa -en el sentit etimològic de la paraula- el paral·lelisme queda establert amb totes les filosofies religioses. Tota la ciència i tota la religió són intents d'acostar-se a la convivència humana i solucionar els seus problemes profunds.

- Projectes per l'any en curs?

- Dins una setmana o dues, una segona edició de "Poemes a Nai", a Barcelona. Dins un mes o mes i mig, un llibre de narracions: "La rara anatomia dels centaures", i si no ocorre res que ara no ho paresqui, també sortiran enguany dos llibres de poemes inèdits: "La bellesa de l'home" i "Llibre de Benaventurances". Vull afegir que no m'agrada gens que s'acaramullin així els llibres, però són coses que vénen així com vénen, coses d'editorials i que jo no he propiciat en absolut.

- Saps que a partir d'ara, tot quant treguis gaudirà d'una nova expectació i una més severa crítica?

- Som plenament conscient que això me planteja una major exigència amb mi mateix, però t'asseguro que en lloc de preocupar-me m'alegra molt, per quan si tingues la debilitat de baixar el nivell de les meves ambicions, seria prou motiu per recordar-me que tenc una obligació molt seriosa de fer les coses ben fetes.

- Com fins ara, idò.

Antoni Tugores

Manacor
Manacor, 3 de marzo de 1.979. Número 2.122. Dep. Legal PM 657-1962. REVISTA SEMANAL.

ELECCIONES GENERALES EN MANACOR

UCD, PRIMERO

EL PSOE ACORTA DISTANCIAS (en relación al 15-J)

Al ser desestimada la impugnación a M.A. UCD - MANACOR PIERDE LA PRIMERA BATALLA	Asamblea de las Asociaciones de Vecinos de Porto Cristo y S'illot CERO EN ASISTENCIA
--	--

¡La mejor oferta!...
(Amplia información en pág. 5)